

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งวิจัยการนำหลักธรรมมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นายกองตำบลการบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวนทั้งหมด 258 คน (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย, 2552 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจาก จำนวนประชากร โดยวิธีการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ดังนี้ (Yamane, 1973:727)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

c = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ยอมให้เกิดขึ้นร้อยละ .05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร } n &= \frac{258}{1 + 258 \times (0.05)^2} \\ &= 156.83 \end{aligned}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คำนวณได้ 156.83 เพื่อให้เป็นไปตามหลักการในทางคณิตศาสตร์และสถิติวิจัยจึงปรับจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้เท่ากับ 157 คน

ในจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 157 คน ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างของตัวแปรอิสระเฉพาะสถานภาพด้านตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นตำแหน่งละ 11 คน เพื่อให้สามารถเป็นตัวแทนของประชากรในแต่ละตำบลได้อย่างสมบูรณ์ สำหรับสถานภาพด้านตำแหน่งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละตำบล} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละตำบล}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของกลุ่มประชากร

ประชากร	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. นายกองค้การบริหารส่วนตำบล	11	11
2. ปลัดค้การบริหารส่วนตำบล	11	11
3. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล		
3.1 ตำบลหนองกอมเกาะ	22	13
3.2 ตำบลสองห้อง	20	12
3.3 ตำบลวัดธาตุ	28	16
3.4 ตำบลค่ายบกหวาน	32	18
3.5 ตำบลหินโงม	16	9
3.6 ตำบลบ้านเคื้อ	32	18
3.7 ตำบลกวนวัน	14	8
3.8 ตำบลสีกาย	16	9
3.9 ตำบลพระธาตุบังพวน	28	16
3.10 ตำบลเมืองหมี่	14	8
3.11 ตำบลปะโค	14	8
รวม	258	157

1.3 วิธีสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากรายชื่อของบุคลากรเฉพาะตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอบเขตของการวิจัย ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และ ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เป็นคำถามที่ได้ประมวลค่าของ ลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scale) ซึ่งได้แยกออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียวภายใต้หลักธรรมาภิบาล มี 6 ข้อดังต่อไปนี้

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักการมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

2.1 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การวิจัยการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และองค์ประกอบ

ที่จะทำให้ทราบถึง การนำหลักธรรมาภิบาล มาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง

จังหวัดหนองคาย แล้วนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งแบบสอบถามปลายปิด และแบบปลายเปิด

2.1.3 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอกณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ แก้ไข เสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

2.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณา และทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา สถิติการวิจัย และพัฒนาความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) และการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา การตรวจเป็นลักษณะการพิจารณาใน 3 ประเด็น คือ เหมาะสม ไม่เหมาะสม และไม่แน่ใจ โดยพิจารณาข้อคำถามนั้น ๆ วัดได้ตรงหรือสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ เพื่อให้ค่า ซึ่งให้ระดับความคิดเห็นในแบบสอบถามแต่ละข้อถูกต้องตามหลักวิชา ครอบคลุมเนื้อหา และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พร้อมกับมีช่องว่างให้กรอกคำเสนอทั้งในรายชื่อ รายคำและรวมทั้งฉบับ ใช้วิธีการกำหนดเป็นคะแนน ถ้าเห็นด้วย ให้ค่า = 1 ไม่เห็นด้วย ให้ค่า = -1 และไม่แน่ใจ ให้ค่า = 0 แล้วนำผลการตรวจไปพิจารณาหาค่าดัชนีความ สอดคล้องโดยใช้สูตร $IOC = R/N$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
R หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ

1. นายสุวิทย์ จันทร์หวรรณ ร.บ. (รัฐศาสตรบัณฑิต) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย M.Sc. (Rural and Regional Development Planning) ทูม DAAS สหพันธ์เยอรมัน ตำแหน่งท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
2. นางมณฑล ทินาวัดณ์ ค.บ. (ภาษาไทย) ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา
3. นายบุญช่วย มูลสาร ค.บ. (จิตวิทยา) ศษ.บ. (เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา) ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์การพัฒนา) ตำแหน่งหัวหน้าสถานีอนามัยตำบลคำยบกวาน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดประเมินผล

2.2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ของผู้เชี่ยวชาญ โดยแบบสอบถามข้อที่มีค่าเฉลี่ย IOC ตั้งแต่ .66 ขึ้นไป นำไปทดลอง (Try out) กับบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำนวน 40 คน ได้แก่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ตำแหน่งละ 10 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 20 คน และนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

2.2.3 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปประสานกับ นายกององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปพบ นายกององค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ทั้ง 11 แห่ง เพื่อให้ตอบแบบสอบถามให้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ

4.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)

4.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว ให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนกรายข้อในแบบสอบถามที่กำหนดไว้ 5 ระดับ โดยให้คะแนนแต่ละระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

4.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐานใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage)

ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ได้แก่ F -test (One – Way ANOVA)

5.3 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการนำหลักธรรมาภิบาล มาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่และอภิปรายเชิงพรรณนา